Streda 7. júla 2021

P9_TA(2021)0328

Obchodné aspekty a dôsledky pandémie ochorenia COVID-19

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. júla 2021 o obchodných aspektoch a dôsledkoch pandémie COVID-19 (2020/2117(INI))

(2022/C 99/02)

Európsky parlament,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. februára 2021 s názvom Preskúmanie obchodnej politiky – otvorená, udržateľná a asertívna obchodná politika (COM(2021)0066),

— so zreteľom na bielu knihu Komisie zo 17. júna 2020 o vytvorení rovnakých podmienok v oblasti zahraničných subvencií (COM(2020)0253),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. mája 2020 s názvom Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie (COM(2020)0456),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu (COM(2020)0381),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 27. mája 2020 s názvom Upravený pracovný program Komisie na rok 2020 (COM(2020)0440) a na vyhlásenie predsedníčky von der Leyenovej o zámere zo 16. septembra 2020 adresované predsedovi Sassolimu a kancelárke Merkelovej s názvom Stav Únie v roku 2020,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátenie prírody do našich životov (COM(2020)0380),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. marca 2020 s názvom Nový akčný plán pre obehové hospodárstvo: Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu (COM(2020)0098),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Nová priemyselná stratégia pre Európu (COM(2020)0102),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. marca 2020 s názvom Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu (COM(2020)0103),

— so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 9. marca 2020 s názvom Na ceste ku komplexnej stratégii pre Afriku (JOIN(2020)0004),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. februára 2020 s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy (COM(2020)0067),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskej zelenej dohode (COM(2019)0640),

— so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 2. decembra 2020 s názvom Nová agenda EÚ a USA pre globálnu zmenu (JOIN(2020)0022),

— so zreteľom na neoficiálny dokument útvarov Komisie z 26. februára 2018 o spätnej väzbe a ďalšom postupe pri zlepšovaní vykonávania a presadzovania kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji v dohodách EÚ o voľnom obchode a jeho 15-bodový akčný plán týkajúci sa kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji,

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. októbra 2015 s názvom Obchod pre všetkých – Smerom k zodpovednejšej obchodnej a investičnej politike (COM(2015)0497),

— so zreteľom na dohodu, ktorá bola prijatá na 21. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (Parížska dohoda),

— so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a na ciele udržateľného rozvoja OSN,

— so zreteľom na svoje uznesenia z 26. novembra 2020 o preskúmaní obchodnej politiky EÚ ([1]), z 9. júna 2021 o stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: prinavrátenie prírody do našich životov ([2]), z 20. mája 2021 s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy: odstránenie prekážok fungovania jednotného digitálneho trhu a zlepšenie využívania umelej inteligencie pre európskych spotrebiteľov ([3]), z 25. marca 2021 o vytvorení stratégie EÚ pre udržateľný cestovný ruch ([4]), z 10. marca 2021 o mechanizme EÚ na kompenzáciu uhlíka na hraniciach v súlade s pravidlami WTO ([5]), z 10. marca 2021 s odporúčaniami pre Komisiu k náležitej starostlivosti podnikov a zodpovednosti podnikov ([6]), z 10. februára 2021 o novom akčnom pláne v oblasti obehového hospodárstva ([7]), z 25. novembra 2020 o novej priemyselnej stratégii pre Európu ([8]), zo 7. októbra 2020 o vykonávaní spoločnej obchodnej politiky – výročná správa za rok 2018, ([9]) zo 16. septembra 2020 o úlohe EÚ pri ochrane a obnove svetových lesov ([10]), z 28. novembra 2019 o núdzovom stave v oblasti klímy a životného prostredia ([11]), z 12. decembra 2017 o smere k stratégii digitálneho obchodu ([12]) a z 5. júla 2016 o novej výhľadovo orientovanej a inovatívnej budúcej stratégii pre obchod a investície ([13]),

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre medzinárodný obchod z 15. apríla 2021 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: prinavrátenie prírody do našich životov,

— so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na stanoviská Výboru pre rozvoj a Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,

— so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod (A9-0190/2021),

A. keďže ochorenie COVID-19 sa rozšírilo na celosvetovú pandémiu, ktorá vyvolala bezprecedentnú celosvetovú zdravotnú, hospodársku, sociálnu a humanitárnu krízu a nevídaným spôsobom skomplikovala a narušila medzinárodný obchod, ktorý sa so šírením vírusu veľmi obmedzil, čím sa prudko znížila aj celosvetová výroba, zamestnanosť a úroveň priamych zahraničných investícií a zvýšilo sa geopolitické napätie;

B. keďže pandémia poukázala na strategickú zraniteľnosť EÚ a globálnych dodávateľských reťazcov vrátane kritických surovín a základného zdravotníckeho tovaru, ako sú osobné ochranné prostriedky a účinné farmaceutické látky, a zdôraznila potrebu zvýšenia odolnosti a diverzifikácie na celosvetovej, regionálnej a miestnej úrovni;

C. keďže pandémia ochorenia COVID-19 ešte väčšmi prehĺbila nerovnosti, čo medzi občanmi zvýšilo narastajúce obavy v súvislosti s možnou stratou pracovných miest v určitých odvetviach, meniacou sa povahou práce a tlakom na mzdy a práva pracovníkov; keďže tieto problémy je nutné riešiť, aby sa zachovala verejná podpora svetového obchodu;

D. keďže hrozí, že pandémia ochorenia COVID-19 povedie k spomaleniu celosvetového boja proti zmene klímy, pričom sú práve potrebné celosvetové opatrenia a spolupráca s cieľom vyvinúť politiky a zefektívniť opatrenia v oblasti klímy vo vnútornej aj vonkajšej politike, keďže samotná vakcína nebude stačiť na vyriešenie sociálnej, environmentálnej a hospodárskej krízy spôsobenej ochorením COVID-19;

([1]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0337.
([2]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0277.
([3]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0261.
([4]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0109.
([5]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0071.
([6]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0073.
([7]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0040.
([8]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0321.
([9]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0252.
([10]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0212.
([11]) Prijaté texty, P9_TA(2019)0078.
([12]) Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 22.
([13]) Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 30.

Streda 7. júla 2021

E. keďže Európska únia síce výrazne znižuje svoje domáce emisie skleníkových plynov, ale emisie skleníkových plynov spojené s dovozom do EÚ nepretržite rastú, čo oslabuje úsilie Únie o zníženie jej globálnej stopy emisií skleníkových plynov;

F. keďže podľa odhadov Medzinárodného menového fondu ([14]) sa má medzinárodný obchod s tovarom a službami v roku 2022 zvýšiť o 8,4 % a obchodná politika musí zohrávať plnohodnotnú úlohu pri obnove po pandémii ochorenia COVID-19; keďže oznámenie Komisie o preskúmaní obchodnej politiky musí byť doplnené pokračujúcim dialógom s Európskym parlamentom a transparentnosťou vo vzťahu k tomuto orgánu, ktorý bude zohrávať kľúčovú úlohu pri jeho vykonávaní, ako aj stratégiou na zvýšenie odolnosti a strategickej autonómie EÚ vrátane prispôsobených politických opatrení a nástrojov v oblasti domácej výroby, presunu kapacít do blízkeho okolia, diverzifikácie dodávateľov a vytvárania zásob;

G. keďže EÚ ako najväčší obchodný blok na svete s rozsiahlou sieťou obchodných dohôd je najväčším aktérom na svetovej obchodnej scéne a má jedinečnú pozíciu na to, aby spolupracovala na celosvetovej úrovni, presadzovala normy, hodnoty a rámce udržateľnosti EÚ v partnerských krajinách a zabezpečila udržateľné oživenie svetového hospodárstva v súlade s Európskou zelenou dohodou a Parížskou dohodou;

H. keďže nezhody v rámci Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „WTO“) a naliehavá potreba jej reformy skomplikovali koordinované úsilie zamerané na to, aby sa globálne dodávateľské reťazce udržali otvorené, a keďže v súčasnosti musí byť prioritou obnovenie dôvery v multilaterálne inštitúcie ako subjekty, ktoré dokážu poskytnúť globálne odpovede, a to prostredníctvom rýchleho pokroku v rokovaniach o iniciatíve WTO v oblasti obchodu a zdravia;

I. keďže je dôležité, aby WTO a iné medzinárodné orgány, najmä Svetová zdravotnícka organizácia (ďalej len „WHO“), inštitúcie OSN a Svetová banka, úzko spolupracovali s cieľom riešiť krízu komplexným spôsobom, s osobitným dôrazom na zdravotné a hospodárske dôsledky v rozvojových krajinách;

Spravodlivé, odolné a zelené hodnotové reťazce

1. zdôrazňuje, že obchodná politika sa nachádza na križovatke; poznamenáva, že geopolitická realita sa zmenila, a zdôrazňuje, že EÚ v tomto novom prostredí ešte musí zaujať svoje miesto; vyjadruje presvedčenie, že ochorenie COVID-19 posilnilo potrebu dôkladného preskúmania obchodnej politiky EÚ; zdôrazňuje, že Európsky parlament je pripravený aktívne prispieť k preskúmaniu obchodnej politiky;

2. zdôrazňuje význam spravodlivých, odolných a udržateľných hodnotových reťazcov, ktoré rešpektujú ľudské práva, pracovné práva a environmentálne normy; pripomína, že jedným z nástrojov na dosiahnutie tohto cieľa by mala byť povinná náležitá starostlivosť v hodnotových reťazcoch; zdôrazňuje, že by sa mala venovať väčšia pozornosť zraniteľnému postaveniu mikropodnikov, malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) v EÚ a najmä v rozvojových krajinách, pretože veľké spoločnosti s väčšou pravdepodobnosťou prekonajú vonkajšie otrasy; zdôrazňuje význam využívania strategického výhľadu na zlepšenie pripravenosti EÚ a rozvojových krajín na akékoľvek budúce otrasy a krízy v oblasti zdravia a ich odolnosti voči nim vrátane vzniku nových mutácií chorôb a budúcich pandémií s cieľom vypracovať nadčasové stratégie a reakcie; poukazuje na to, že kľúčovým pilierom stratégie EÚ v oblasti udržateľných dodávateľských reťazcov bude požiadavka, aby spoločnosti, ktoré vo veľkej miere prichádzajú do styku s medzinárodnými dodávateľskými reťazcami, podliehali právne záväzným požiadavkám na podávanie správ v súvislosti s pripravovanou revíziou smernice o zverejňovaní nefinančných informácií ([15]);

3. vyzýva EÚ, aby zabezpečila fungovanie obchodu aj pre ekonomicky znevýhodnené osoby; v tejto súvislosti pripomína, že osobitné opatrenia na podporu tzv. systémov spravodlivého a etického obchodu, ku ktorým sa Komisia zaviazala v stratégii Obchod pre všetkých, sú za súčasných okolností ešte relevantnejšie vzhľadom na to, že iniciatívy v oblasti spravodlivého obchodu zdola nahor môžu zabezpečiť, aby obchod prospieval ekonomicky znevýhodneným subjektom v dodávateľskom reťazci; zdôrazňuje význam predvídateľných dlhodobých objednávok a berie na vedomie úspešné objednávacie systémy tohto druhu v odvetví spravodlivého obchodu;

([14]) Medzinárodný menový fond, Svetový hospodársky výhľad: *Managing Divergent Recoveries* (Riadenie odlišných spôsobov obnovy), apríl 2021.

([15]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (Ú. v. EÚ L 330, 15.11.2014, s. 1).

4. vyzýva Komisiu, aby podporovala iniciatívy v oblasti spravodlivého obchodu prostredníctvom programov EÚ, ktoré umožnia mladým ľuďom a súkromnému sektoru zapojiť sa do vonkajšej činnosti vo všeobecnosti a do vykonávania kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji, a to prostredníctvom delegácií EÚ, ako aj odmeňovaním najlepších postupov a uľahčovaním výmeny poznatkov medzi miestnymi, regionálnymi a vnútroštátnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou, školami a univerzitami v EÚ, okrem iného aj rozšírením ocenenia Mestá EÚ pre spravodlivý a etický obchod na školy a univerzity a prostredníctvom zavedenia každoročného týždňa spravodlivého obchodu, ktorý bude usporadúvať v Bruseli Komisia; žiada Komisiu, aby podávala správy o podpore iniciatív EÚ a členských štátov v oblasti spravodlivého obchodu;

5. poznamenáva, že globálne hodnotové reťazce majú často asymetrické účinky, a to aj v najmenej rozvinutých krajinách, nerovnomerné rozdelenie rizík a neprimerane nepriaznivý vplyv na ženy; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že toto nerovnomerné rozdelenie rizík viedlo počas pandémie k tomu, že niektoré európske podniky presunuli náklady spojené s nižším dopytom na celé svoje dodávateľské reťazce vrátane rozvojových krajín a rušili objednávky na tovar, ktorý už bol vyrobený a v niektorých prípadoch dokonca odoslaný; vyzýva Komisiu, aby nadviazala spoluprácu s členskými štátmi, miestnymi samosprávami, so súkromným sektorom a s občianskou spoločnosťou s cieľom dosiahnuť spravodlivejšie rozloženie nepriaznivých vplyvov a rizík v dodávateľských reťazcoch; vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2021, ktorý OSN vyhlásila za Medzinárodný rok odstránenia detskej práce, predložila konkrétne návrhy nadväzujúce na jej záväzok nulovej tolerancie detskej práce;

6. zdôrazňuje, že hodnotový reťazec cestovného ruchu je jedným z hlavných priemyselných ekosystémov Európy; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že z dôvodu cestovných obmedzení a dodávateľských reťazcov a narušení spôsobených krízou spôsobenou ochorením COVID-19 sú odvetvia súvisiace s cestovným ruchom, ako sú stravovacie a ubytovacie zariadenia, ale aj ďalšie významné priemyselné odvetvia (letecké, automobilové, oceliarske, lodiarske a námorné), zasiahnuté obchodným a hospodárskym kolapsom;

7. zdôrazňuje, že na zaručenie vzájomne prospešných obchodných vzťahov s medzinárodnými partnermi a ochranu jednotného trhu pred agresívnymi investičnými stratégiami aktérov z krajín mimo EÚ, ktorí sa snažia využiť súčasnú krízu, sú potrebné účinné pravidlá na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže a rovnakých podmienok pre európske podniky na vnútornom trhu aj na trhoch tretích krajín; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam nástrojov na ochranu obchodu; zdôrazňuje, že nariadenie o presadzovaní by malo pozitívne prispievať k cieľu zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a rovnaké podmienky, a zdôrazňuje, že kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji sú neoddeliteľnou súčasťou obchodnej politiky;

8. vyzýva Komisiu, aby v roku 2021 prostredníctvom legislatívnych návrhov podporených posúdeniami vplyvu urýchlene dokončila súbor nástrojov EÚ na ochranu obchodu a prioritne sa pritom zamerala na nástroj proti nátlakovým opatreniam zameraný na riešenie narušení spôsobených zahraničnými dotáciami a štátnymi podnikmi a na ukončenie rokovaní o nástroji medzinárodného obstarávania; poukazuje na účinok nátlaku, ktorý majú extrateritoriálne sankcie ukladané tretími krajinami, a potrebu chrániť fungovanie finančných nástrojov pred takýmito opatreniami; poukazuje na význam verejných finančných intervencií počas pandémie ochorenia COVID-19;

9. vyjadruje presvedčenie, že otvorenosť by mala ísť ruka v ruke so zabezpečením našich strategických sektorov a mala by byť úzko prepojená s ambicióznou a progresívnou priemyselnou politikou v súlade so zelenou dohodou a digitálnou stratégiou, čo môže viesť k zvýšeniu schopnosti EÚ odolať budúcim otrasom v strategických odvetviach, podporiť oživenie hospodárstva a zaistiť konkurencieschopnosť podnikov EÚ, vytvárať kvalitné pracovné miesta a zabezpečovať, aby Európa zohrávala kľúčovú úlohu pri výrobe inovačných produktov a budúcich služieb;

10. domnieva sa, že kľúčovou prioritou revidovanej obchodnej politiky EÚ by mala byť diverzifikácia a odolnosť dodávateľských reťazcov; zdôrazňuje prepojenie obchodných a bezpečnostných záujmov a vyzýva na primerané posilnenie a presadzovanie preverovania priamych zahraničných investícií, ktorým sa doplní a podporí úsilie členských štátov o vykonávanie takéhoto preverovania s cieľom chrániť európske strategické odvetvia a zabránenie vzniku škodlivej a zneužiteľnej hospodárskej závislosti vo vzťahu k aktérom z krajín mimo EÚ;

11. vyjadruje presvedčenie, že EÚ je príliš závislá od obmedzeného počtu dodávateľov kritických surovín, tovaru a služieb, najmä pokiaľ ide o zdravotnícky a farmaceutický tovar, a že to oslabuje jej strategickú autonómiu a geopolitické ciele; trvá na tom, že EÚ by mala prekonať túto nežiaducu závislosť prostredníctvom kombinácie politík s cieľom stimulovať spoločnosti, aby vytvárali zásoby, zvyšovali výrobu, diverzifikovali stratégie získavania zdrojov a v prípade potreby podporovali presun do blízkeho okolia a relokalizáciu, čo by mohlo vytvoriť nové obchodné príležitosti pre partnerov vo východnom a južnom susedstve, pričom tento proces musí sprevádzať aproximácia právnych predpisov v strategických odvetviach;

Streda 7. júla 2021

12. zdôrazňuje riziká pre kritické dodávateľské reťazce, ktoré odhalila kríza spôsobená ochorením COVID-19, a vyzýva Komisiu, aby vo svojej nadchádzajúcej priemyselnej stratégii venovala osobitnú pozornosť udržateľnosti dodávateľských reťazcov EÚ a určila, ktoré dodávateľské reťazce by mohli mať prospech zo zvýšenej odolnosti prostredníctvom diverzifikácie dodávok, relokalizácie a vytvárania zásob; domnieva sa však, že o tom, ako riadiť svoje globálne dodávateľské reťazce, by mali v konečnom dôsledku rozhodovať samotné spoločnosti;

13. poukazuje na to, že Komisia by mala podporovať obehové hospodárstvo na celosvetovej úrovni, a zdôrazňuje úlohu, ktorú by mali obchodné dohody zohrávať pri posilňovaní cieľov obehového hospodárstva, diverzifikácii ponuky a posilňovaní otvorených obchodných vzťahov v oblasti kritického tovaru a služby, a že skrátenie alebo presmerovanie dodávateľských reťazcov do susedstva EÚ a Afriky môže mať pozitívny vplyv na ich udržateľný, ekologický, inkluzívny a odolný hospodársky rast, ako aj na strategické záujmy EÚ;

14. konštatuje, že agropotravinárske dodávateľské reťazce EÚ naďalej fungovali aj počas pandémie, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že boli často narušené obmedzeniami vývozu a obchodnými prekážkami; konštatuje, že informačný systém pre poľnohospodárske trhy (AMIS), ktorý združuje hlavné krajiny obchodujúce s poľnohospodárskymi komoditami s cieľom zvýšiť transparentnosť trhu s potravinami a politickú reakciu v oblasti potravinovej bezpečnosti, možno považovať za príklad osvedčeného postupu; vyzýva Komisiu, aby preskúmala, či by sa tento model mohol použiť aj v iných hodnotových reťazcoch; podporuje opatrenia na uľahčenie obchodu prijímané s cieľom presadzovať normy v oblasti bezpečnosti potravín a sanitárne a fytosanitárne opatrenia v reakcii na ochorenie COVID-19; konštatuje, že v krajinách s nízkymi a strednými príjmami ochorenie COVID-19 v roku 2020 podľa Svetového potravinového programu OSN (WFP) ohrozilo akútnym nedostatkom potravín až 265 miliónov ľudí, čo v porovnaní s rokom 2019 predstavuje zvýšenie o 130 miliónov; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s OSN určila a preskúmala najvhodnejšie opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby táto pandémia nevyvolala potravinovú krízu v rozvojovom svete;

15. vyzýva Komisiu, aby predložila stratégiu digitálneho obchodu, ktorá zlepší prístup európskych podnikov na trh, posilní digitálnu infraštruktúru, prinesie harmonizáciu regulačných rámcov a modernizáciu obchodných a colných nástrojov a ktorá bude chrániť práva občanov EÚ podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov ([16]);

16. vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila, či nová vzorová doložka EÚ o tokoch údajov zachová v prípade sporu s obchodným partnerom práva Európanov na ochranu údajov a právo na súkromie; zdôrazňuje, že existujúce a budúce opatrenia na ochranu základných práv na súkromie a ochranu osobných údajov sa nesmú oslabiť medzinárodnými obchodnými dohodami; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila príslušné záväzky tretích krajín pri posudzovaní ich primeranosti, a to aj v prípade následných prenosov údajov;

17. poukazuje na zrýchlenie digitálnej revolúcie v dôsledku ochorenia COVID-19 a uznáva, že je dôležité, aby EÚ prevzala vedúcu úlohu pri stanovovaní noriem pre udržateľné globálne hospodárstvo založené na digitalizácii a udržiavaní otvorených medzinárodných tokov údajov s cieľom rýchlo prekonať celý rad obchodných prekážok a bariér; zdôrazňuje, že EÚ môže vo svojich bilaterálnych a multilaterálnych záväzkoch a v multilaterálnych rokovaniach o elektronickom obchode a uľahčovaní investícií stanoviť globálnu normu pre spravodlivý a odolný digitálny obchod; zdôrazňuje, že digitálna kapitola dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom môže slúžiť ako vzor pre budúce obchodné dohody;

18. požaduje poskytovanie stimulov vrátane prispôsobenia právnych ustanovení o štátnej pomoci, ktoré by motivovali podniky EÚ k tomu, aby zaistili väčšiu udržateľnosť svojich hodnotových reťazcov a tam, kde by to mohlo byť prínosné pre hospodárstvo, odolnosť, geopolitické ciele a/alebo strategickú autonómiu EÚ, skrátili alebo upravili svoje dodávateľské reťazce s cieľom zabezpečiť, aby sa vonkajšie sociálne, environmentálne a hospodárske náklady plne započítali do ceny v súlade s politikami EÚ, ako je stratégia „z farmy na stôl“, akčný plán pre obehové hospodárstvo, stratégia v oblasti biodiverzity a zintenzívnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov;

19. žiada Komisiu, aby dôkladne preskúmala, ako a do akej miery sa prostredníctvom obchodných a investičných tokov uskutočňujú transfery vznikajúcich a prelomových technológií z EÚ do autoritárskych štátov; vyzýva Komisiu, aby navrhla nové opatrenia na obmedzenie takýchto transferov vrátane spolupráce dodávateľských reťazcov s podobne zmýšľajúcimi partnermi; požaduje začatie dialógu o polovodičoch s Taiwanom;

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa ruší smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

Streda 7. júla 2021

Obchodná politika zameraná na zásadne dôležité zdravotnícke výrobky: ponaučenia z krízy spôsobenej ochorením COVID-19

20. zdôrazňuje, že riadenie medzinárodného obchodu, ktoré stavia medzinárodnú spoluprácu nad hospodársku súťaž, zohráva zásadnú úlohu pri rýchlom vývoji lekárskych liečebných postupov a očkovacích látok, rýchlom zvyšovaní výroby, rozvoji odolných globálnych hodnotových reťazcov a spravodlivom prístupe na svetový trh, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že súčasná pandémia by mala byť impulzom na posilnenie medzinárodnej spolupráce a globálnej pripravenosti na núdzové situácie v oblasti zdravia, čo si vyžaduje ďalšiu angažovanosť EÚ a členských štátov konajúcich spoločne ako Tím Európa; zdôrazňuje potrebu riešiť obchodné príčiny pandémií a zoonóz, ako je vplyv obchodu na degradáciu biosféry;

21. víta návrh viacerých vládnych predstaviteľov na medzinárodnú zmluvu o reakcii na pandémie a žiada, aby táto zmluva zahŕňala silný obchodný pilier; zdôrazňuje, že medzinárodný obchodný rámec musí podporovať spoluprácu a zaviesť mechanizmy štrukturálnej aj rýchlej reakcie s cieľom pomôcť vládam prekonať výzvy spojené s núdzovými situáciami v oblasti zdravia; zdôrazňuje, že takéto opatrenia by mali na jednej strane zahŕňať prístup založený na potrebách na strane dopytu, ktorým sa zabezpečí spoločné financovanie a globálne koordinované predbežné nákupy, a na druhej strane integrovanú stratégiu na strane ponuky zameranú na zvýšenie výrobnej kapacity v celom hodnotovom reťazci; trvá na tom, že je potrebné dosiahnuť pokrok v oblasti transparentnosti dostupných zásob, globálnych dodávateľských sietí, výrobných kapacít a stanovovania cien základných zdravotníckych výrobkov, zavádzania a uplatňovania výnimiek z rámca práv duševného vlastníctva v záujme bezpečnosti verejného zdravia, zvyšovania celosvetovej mobility základných služieb, ochrany a podpory odolnosti MSP a rozvoja prierezového prístupu k riešeniu negatívneho vplyvu zdravotných kríz na rodovú rovnosť, rovnosť príjmov a postavenie menšín;

22. vyzýva na zriadenie nového výboru pre obchod a zdravie na 12. ministerskej konferencii WTO, ktorý by pripravil usmernenia o tom, ako môžu vlády uplatňovať existujúce výnimky a možnosti flexibility v medzinárodnom obchodnom práve v záujme lepšej bezpečnosti verejného zdravia a aké mechanizmy sa musia zaviesť na zlepšenie globálnej reakcie na núdzové zdravotné situácie, a ktorý by zároveň položil základy obchodného piliera pre potreby rokovaní o budúcej medzinárodnej zmluve o reakcii na pandémie;

23. zdôrazňuje, že globálne dodávateľské reťazce v oblasti surovín, výroby a distribúcie vakcín musia ťažiť z otvorených obchodných vzťahov; zdôrazňuje, že protekcionizmus pri výrobe a distribúcii vakcín môže brániť reakcii na globálnu pandémiu; zdôrazňuje v tejto súvislosti škodlivé účinky jednostranných opatrení, ako sú obmedzenia a zákazy vývozu a nedostatočná transparentnosť svetových zásob a následné cenové špekulácie s nedostatkovým základným tovarom, v neposlednom rade v prípade krajín s nízkymi a strednými príjmami; vyzýva preto EÚ, aby do konca roka 2021 podporila prijatie iniciatívy WTO v oblasti obchodu a zdravia, podporovala užšiu globálnu spoluprácu a mala omnoho väčšie požiadavky, pokiaľ ide o transparentnosť dodávok, výroby a ceny zdravotníckych výrobkov, odolnosť globálneho systému zdravotnej starostlivosti a prístupné a cenovo dostupné zdravotnícke výrobky a služby; žiada EÚ, aby zabezpečila úplné zverejnenie budúcich predbežných dohôd o nákupe, najmä pokiaľ ide o vakcíny ďalšej generácie;

24. žiada, aby EÚ začlenila záväzky týkajúce sa obchodného tajomstva, údajov o vlastníctve a prenosov technológií a trvala na potrebnej transparentnosti od dodávateľov vrátane analýzy nákladov a výnosov na výrobok;

25. vyjadruje preto znepokojenie nad novým nárastom obmedzení vývozu očkovacích látok, ktoré zavádzajú hlavné vyrábajúce krajiny, ako sú USA, Spojené kráľovstvo, Čína, India a v menšom rozsahu aj EÚ, a zdôrazňuje, že by to viesť k ohrozeniu rýchleho globálneho zvýšenia kapacít na výrobu očkovacích látok, k narušeniu výrobných reťazcov a k odvetným opatreniam; naliehavo vyzýva Komisiu, aby nadviazala spoluprácu s vyrábajúcimi krajinami s cieľom urýchlene odstrániť prekážky vývozu; opätovne potvrdzuje, že mechanizmus EÚ na udeľovanie vývozných povolení je dočasné opatrenie, ktoré sa má používať len ako posledná možnosť a by sa malo zmeniť na mechanizmus transparentnosti; trvá na tom, že k takýmto údajom treba zabezpečiť včasný a komplexný prístup; zdôrazňuje, že väčšia transparentnosť zvýšila dôveru občanov EÚ v nasadzovanie vakcín v EÚ a riadenie pandémie ochorenia COVID-19;

26. vyjadruje hlboké znepokojenie nad narastajúcim množstvom variantov ochorenia COVID-19; zdôrazňuje, že nedostatočná výroba a distribúcia očkovacích látok v tretích krajinách by mohla viesť k rozšíreniu rôznych nových druhov variantov; uznáva, že EÚ je jedným z najväčších vývozcov vakcín do tretích krajín, ale že na absolútnej úrovni tento vývoz ešte nestačí na riešenie globálnej pandémie; zdôrazňuje, že nástroj COVAX v súčasnosti nepostačuje na uspokojenie dopytu po distribúcii vakcín medzi najzraniteľnejšie osoby; zdôrazňuje, že včasný prístup k očkovacím látkam po celom svete

môže byť prínosom pre obnovu a odolnosť svetového hospodárstva, ako aj hospodárstva EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa usilovala o účinnú diplomaciu v oblasti dodávok očkovacích látok a zdravotníckeho materiálu s cieľom posilniť dôveryhodnosť a diplomatickú viditeľnosť EÚ, a požaduje väčšie medzinárodné úsilie o urýchlenie dodávania očkovacích látok do nástroja COVAX;

27. zdôrazňuje, že vakcíny proti ochoreniu COVID-19 a jeho variantom by mali byť celosvetovým verejným statkom a že naliehavé mnohostranné úsilie by sa malo zamerať na spravodlivú distribúciu vakcín po celom svete, urýchlené zvýšenie celosvetových výrobných kapacít, vytvorenie účinných partnerstiev a zaistenie transferov technológií, a to aj v krajinách s nízkymi a strednými príjmami; zdôrazňuje, že na základe získaných skúseností je nevyhnutné pokračovať v zlepšovaní rámcov verejno-súkromného partnerstva, ktoré stoja za vývojom a výrobou očkovacích látok a ďalších základných zdravotníckych technológií; víta svetový samit zameraný na dodávateľské reťazce a výrobu očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19, ktorý sa konal 8. a 9. marca 2021, a vyzýva na vytvorenie štrukturálnych platforiem s cieľom rýchlo zintenzívniť výrobu očkovacích látok vo viacerých krajinách, ktoré by mohli mať podobu informačného strediska pre verejno-súkromného partnerstvo s cieľom spojiť súkromné a verejné strany, umožniť a rozšíriť partnerstvá, monitorovať prekážky a identifikovať opatrenia na podporu výroby a nasadzovania očkovacích látok; zdôrazňuje úsilie generálnej riaditeľky WTO v súvislosti s predkladaním návrhov členov do diskusie o iniciatívach v oblasti zdravia a obchodu;

28. zdôrazňuje, že medzinárodná obchodná politika musí v tomto úsilí zohrávať proaktívnu úlohu tým, že uľahčí obchod so surovinami, zmierni nedostatok kvalifikovaných a skúsených pracovníkov, vyrieši problémy dodávateľského reťazca a prehodnotí globálny rámec týkajúci sa práv duševného vlastníctva v prípade budúcich pandémií; v tejto súvislosti trvá na konštruktívnom dialógu o dočasnom zrušení Dohody WTO o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) s cieľom zabezpečiť, aby krajiny nemuseli počas pandémie čeliť odvetným opatreniam v prípade porušovania patentov v súvislosti s ochorením COVID-19;

29. zdôrazňuje, že výskumní pracovníci a priemysel vynakladajú veľké úsilie na vývoj nových možností diagnostiky a liečby ochorenia COVID-19, ako aj očkovacích látok proti nemu; zdôrazňuje kľúčovú úlohu zdrojov verejného sektora, ktoré umožňujú farmaceutickým spoločnostiam eliminovať riziko z celého hodnotového reťazca očkovacích látok prostredníctvom financovania a veľkých dotácií na výskum a vývoj, ako aj prostredníctvom rozsiahlych vopred uzavretých nákupných dohôd; zdôrazňuje takisto zásadný prínos zdravotníckych pracovníkov, pacientov, ľudí, ktorí prekonali ochorenie COVID-19, a širokej verejnosti, ktorá sa podieľala na klinických skúšaniach a iných činnostiach v oblasti výskumu a vývoja rôznych terapeutických a očkovacích látok; domnieva sa, že mnohostranný právny rámec v oblasti práv duševného vlastníctva môže poskytovať ochranu a stimuly, ktoré sú rozhodujúce pre pripravenosť na budúce pandémie, a uznáva jeho úlohu pri uľahčovaní širokej a bezprecedentnej spolupráce medzi vládami, výskumnými inštitúciami a farmaceutickými spoločnosťami;

30. zdôrazňuje zásadný význam otvorených technológií, know-how a spoločného výskumu z hľadiska účinnej reakcie na pandémiu, ako aj význam plnej účasti farmaceutických spoločností na viacstranných iniciatívach, ako sú C-TAP (spoločný technologický fond pre ochorenie COVID-19) a novovytvorené centrum WHO pre transfer technológií s cieľom využiť ich plný potenciál;

Obchod a udržateľný rozvoj

31. podporuje začlenenie Európskej zelenej dohody a európskej digitálnej stratégie do oznámenia o preskúmaní obchodnej politiky a vyzýva na asertívnu obchodnú politiku zameranú na multilateralizmus, odolnosť a udržateľnosť v súlade so záväzkom EÚ plniť ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja; požaduje konkrétny akčný plán, plán postupu a harmonogram, aby sa táto ambícia stala skutočnosťou; vyzýva preto Komisiu, aby spolupracovala s partnermi na aktualizácii existujúcich obchodných a investičných dohôd s využitím ich doložiek o preskúmaní;

32. víta začlenenie Parížskej dohody ako základného prvku do každej budúcej obchodnej, investičnej a partnerskej dohody; zdôrazňuje, že ratifikácia základných dohovorov Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) a dodržiavanie ľudských práv sú predpokladom uzatvorenia dohôd o voľnom obchode; vyzýva Úniu, aby pri preskúmaní dohôd a rokovaniach o nich spolupracovala s budúcimi a existujúcimi partnermi s cieľom ratifikovať a účinne vykonávať ostatné nedoriešené dohovory MOP a mnohostranné environmentálne dohody; žiada, aby sa do všetkých obchodných dohôd začlenili ambiciózne kapitoly týkajúce sa rodovej rovnosti, posilnenia postavenia žien a MSP, ako aj samostatné kapitoly venované digitálnemu obchodu;

33. zdôrazňuje, že obnova po pandémii ochorenia COVID-19 je jedinečnou príležitosťou na stanovenie agendy pre podporu udržateľného rastu; vyzýva preto Komisiu, aby v roku 2021 urýchlila svoje preskúmanie 15-bodového akčného plánu týkajúceho sa kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji, tak aby ho bolo možné uplatniť v prebiehajúcich rokovaniach; očakáva, že preskúmanie sa bude zaoberať problematikou vykonateľnosti a v tejto súvislosti pripomína neoficiálny dokument Holandska a Francúzska o obchode, sociálnych a hospodárskych účinkoch a udržateľnom rozvoji ([17]); navrhuje, aby sa zohľadňoval prinajmenšom pokrok, ktorý sa nedávno dosiahol v súvislosti s vykonateľnosťou obchodnej politiky EÚ, a to schopnosť riešiť akékoľvek nedodržiavanie pravidiel zo strany partnerov prostredníctvom jednostranných sankcií ako posledného riešenia vrátane, napr. zavedením ciel alebo kvót na určité výrobky alebo krížovým pozastavením iných častí dohody;

34. vyzýva Radu a Komisiu, aby do kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji a o poľnohospodárstve zahrnuli ustanovenia týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat, spravodlivého obchodu a obehového hospodárstva; v tejto súvislosti zdôrazňuje úlohu hlavného úradníka pre presadzovanie práva v oblasti obchodu a požaduje úzku spoluprácu s Výborom Európskeho parlamentu pre medzinárodný obchod pri monitorovaní a kontrole presadzovania ustanovení o obchode a udržateľnom rozvoji; vyzýva Komisiu, aby využila poznatky nedávnej skupiny odborníkov a zaistila, aby kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji zahŕňali plán s konkrétnymi a overiteľnými záväzkami;

35. vyjadruje poľutovanie nad tým, že na čiernu techniku sa stále uplatňuje preferenčné zaobchádzanie v porovnaní s environmentálnym tovarom a že clá a obchodné prekážky bránia udržateľnému obchodu; zdôrazňuje, že odstránenie colných a obchodných prekážok pre environmentálny tovar a služby by sa malo navrhnúť v súlade s pravidlami WTO tak, aby prispelo k inovačným riešeniam zameraným na boj proti klimatickej kríze a k plneniu cieľov zelenej dohody, ako aj k udržateľnému rozvoju a plneniu cieľov udržateľného rozvoja na celom svete; žiada, aby Komisia preskúmala nástroje na riešenie týchto narušení a v prípade zelenej dohody prešla od slov k činom tým, že ju bude uplatňovať vo všetkých aspektoch obchodnej politiky;

36. poukazuje na to, že vysoké počiatočné náklady, ktoré sa vrátia len v priebehu času, a nedostatočné know-how a vybavenie v súčasnosti sťažujú a spomaľujú ekologickú a digitálnu transformáciu v rozvojových krajinách žiada, aby Komisia využila všetky obchodné nástroje a politiky v oblasti rozvojovej spolupráce, ktoré má k dispozícii, na zvýšenie finančnej podpory, technickej pomoci, transferu technológií, budovania kapacít a digitalizácie s cieľom posilniť postavenie rozvojových krajín, umožniť im dosiahnuť udržateľnú odolnosť a lepšie uplatňovať povinnú starostlivosť v dodávateľskom reťazci;

37. žiada EÚ, aby prevzala vedúcu úlohu v multilaterálnom rámci a spolupracovala s podobne zmýšľajúcimi krajinami a obchodnými partnermi pri plnení pevného environmentálneho programu vrátane postupného rozvoja pravidiel, s cieľom ukončiť dotácie narúšajúce trh a environmentálne škodlivé dotácie stanovené v obchodných dohodách a vo WTO vrátane pravidiel týkajúcich sa dotácií na fosílne palivá, a to na základe zásady „nespôsobovať významnú škodu“;

38. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa na základe konkrétneho harmonogramu vypracúvali *ex ante*, priebežné a *ex post* posúdenia vplyvu na udržateľnosť, pričom treba čo najskôr riešiť možné riziká a aj negatívne vplyvy, ak takáto potreba vyplynie z posúdení *ex post*; vyzýva Komisiu, aby pravidelne informovala Európsky parlament o prebiehajúcich a dokončených posúdeniach vplyvu na udržateľnosť; zdôrazňuje, že na dosiahnutie pokroku v oblasti cieľov udržateľného rozvoja, zelenej dohody a programu dôstojnej práce MOP v obchodných a investičných dohodách je potrebné vypracovať komplexný rámec s konkrétnymi cieľmi; zdôrazňuje, že nové dohody by sa mali uzavrieť až po splnení týchto cieľov a že existujúce dohody by sa mali zodpovedajúcim spôsobom zrevidovať;

39. zdôrazňuje, že transparentnosť, dialóg a dobrá komunikácia s občanmi a zainteresovanými stranami majú kľúčový význam pri podporovaní obchodnej politiky a využívaní jej prínosov; víta preto bránu Acces2Markets a úsilie Komisie pri podpore tohto nástroja; trvá na tom, že úloha a povinnosti občianskej spoločnosti a domácich poradných skupín, ktorých monitorovacia úloha by sa mohla ďalej rozšíriť, musia byť jasne vymedzené v politických a obchodných dohodách EÚ a že finančnú pomoc musia sprevádzať opatrenia na budovanie kapacít, aby mohla účinne fungovať; zdôrazňuje potenciál delegácií EÚ pri podpore činnosti domácich poradných skupín tretích krajín a pri monitorovaní a vykonávaní obchodných dohôd, pričom osobitnú pozornosť treba venovať podpore MSP pri využívaní dohôd a opatrení na uľahčenie obchodu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v tejto súvislosti chýba zastrešujúca štruktúra;

40. zdôrazňuje potrebu väčšej súdržnosti a transparentnosti pri kontrole obchodnej politiky EÚ; zdôrazňuje potrebu koherentných, jasných, merateľných a objektívnych kritérií obchodnej politiky EÚ, ako aj potrebu zapájania občanov EÚ, lepšieho dialógu medzi Komisiou a Európskym parlamentom, väčšej súdržnosti politík a lepšej kontroly všetkých aspektov obchodnej politiky; v tejto súvislosti zdôrazňuje úlohu *ex-ante*, priebežného a *ex-post* posúdenia vplyvu; vyzýva Komisiu,

([17]) *Neoficiálny dokument Holandska a Francúzska o obchode, sociálnych a hospodárskych účinkoch a trvalo udržateľnom rozvoji*, k dispozícii na stránke Holandsko v medzinárodných organizáciách (permanentrepresentations.nl).

aby spolupracovala s Európskym parlamentom vo všetkých fázach svojich návrhov, nadviazala na návrhy domácich poradných skupín, oživila dialóg s občianskou spoločnosťou a intenzívnejšie spolupracovala s občianskou spoločnosťou v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore (EHSV); žiada Európsky parlament, aby organizoval pravidelné konzultácie s domácimi poradnými skupinami;

Multilateralizmus a geopolitické postavenie Európy vo svete

41. vyzýva Komisiu, aby určila konkrétne a špecifické opatrenia a plán vykonávania koncepcie otvorenej strategickej autonómie a aby zabezpečila, aby boli predložené všetky možnosti; so znepokojením konštatuje, že v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 sa zrýchlila geopolitická hospodárska súťaž a napätie;

42. pripomína geopolitický význam silnej, diverzifikovanej a odolnej obchodnej politiky EÚ; pripomína, že vysoká miera energetickej závislosti EÚ je výzvou pre otvorenú strategickú autonómiu, ktorá nás núti urýchliť energetickú transformáciu; zdôrazňuje, že základom našej otvorenosti by mala byť trhová sila EÚ, jej hodnoty a presadzovanie spolupráce, spravodlivosti, reciprocity a obchodu založeného na pravidlách;

43. dôrazne odporúča, aby sa EÚ usilovala nadväzovať nové a konsolidovať existujúce partnerstvá s podobne zmýšľajúcimi partnermi; domnieva sa, že viacstranné obchodné dohody s obmedzeným počtom partnerov zamerané na strategické otázky ponúkajú lepší a konkrétnejší spôsob vykonávania koncepcie otvorenej strategickej autonómie a získali by si aj podporu občianskej spoločnosti;

44. zdôrazňuje však, že EÚ by mala v prípadoch, keď spolupráca nie je možná, presadzovať svoje záujmy prostredníctvom autonómnych opatrení na ochranu svojich hodnôt a na boj proti nekalým obchodným praktikám v súlade s medzinárodným právom;

45. víta, že v rámci preskúmania obchodnej politiky sa potvrdil multilateralizmus a predložené boli rozsiahle návrhy na potrebnú hĺbkovú reformu WTO vo všetkých jej aspektoch;

46. súhlasí s tým, že Komisia kladie vo svojej vízii reformy WTO dôraz na oživenie hospodárstva, udržateľný rozvoj, nespravodlivé štátne subvencie a digitálny obchod, a naliehavo Komisiu vyzýva, aby vynaložila maximálne úsilie na vykonávanie svojej agendy vrátane cieľov v oblasti rodovej rovnosti, ľudských práv a pracovných noriem;

47. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť rýchle prepojenie WTO s inými organizáciami v multilaterálnom systéme, napr. s WHO, dosiahnuť konsenzus v Ženeve, zabezpečiť, aby medzinárodné organizácie spolupracovali na zvládaní globálnych výziev, a uzavrieť rokovania o dotáciách na rybolov na 12. Ministerskej konferencii WTO;

48. zdôrazňuje význam iniciatívy WTO v oblasti obchodu a klímy a opakuje svoju podporu dohode o environmentálnych tovaroch; v tejto súvislosti víta prístup novej generálnej riaditeľky WTO a očakáva, že Komisia ju rozhodne podporí a poskytne tak pre túto organizáciu nový impulz na riešenie výziev, ktorým v súčasnosti čelí multilaterálny obchodný systém;

49. zdôrazňuje význam účinného urovnávania sporov pri nastoľovaní stability a predvídateľnosti v multilaterálnom obchodnom systéme, ako aj potrebu vyriešiť súčasnú situáciu odvolacieho orgánu v spolupráci so Spojenými štátmi, aby bol opäť funkčný a týmto spôsobom sa zabezpečilo riadne riešenie obchodných sporov; žiada Komisiu, aby v rámci svojej iniciatívy v oblasti obchodu a klímy v rámci WTO navrhla, aby sa do problematiky urovnávania sporov prípadne začlenili aj odborné znalosti v oblasti životného prostredia;

50. zdôrazňuje, že obnovenie rokovacej funkcie WTO bude zohrávať kľúčovú úlohu pri každej zásadnej reforme organizácie; konštatuje najmä, že je potrebné riešiť narušenia hospodárskej súťaže spôsobené priemyselnými dotáciami a štátnymi podnikmi, najmä v Číne, a žiada Komisiu, aby predložila návrhy na identifikáciu a rozlíšenie kategórií dotácií podľa ich prínosu k legitímnym verejným cieľom;

51. zdôrazňuje, že v záujme oživenia rokovacej funkcie WTO musí EÚ spolupracovať s podobne zmýšľajúcimi partnermi s cieľom nájsť spoločný základ pre reformu WTO v najširšom zmysle; opätovne potvrdzuje, že dosiahnutie zmysluplného pokroku pri reforme WTO si vyžaduje široký konsenzus a koalície podobne zmýšľajúcich partnerov; vyzýva Komisiu, aby sa naďalej zapájala do viacstranných rokovaní smerujúcich k multilaterálnym dohodám; podporuje návrh

Komisie začať rokovania o viacstrannej dohode o konkurenčnej neutralite s podobne zmýšľajúcimi partnermi; vyjadruje presvedčenie, že pre úspech akejkoľvek zmysluplnej reformy WTO má zásadný význam vedúce postavenie EÚ a transatlantická spolupráca;

52. vyzýva Komisiu, aby sa aktívne usilovala o vyriešenie nesúladu medzi úrovňou rozvoja a úrovňou záväzkov prijatých v rámci medzinárodného obchodného systému; zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť treba venovať rozvojovým krajinám a ich osobitným potrebám v súvislosti s hospodárskym rastom, udržateľným rozvojom a reformou WTO;

53. považuje za nevyhnutné, aby sa budúca Ministerská konferencia WTO zaoberala režimom sankcií s cieľom zabrániť tomu, aby dôsledky porušovania pravidiel medzinárodného obchodu niektorými členmi znášali odvetvia, ktoré nie sú zodpovedné za nedodržiavanie pravidiel;

54. stotožňuje sa s návrhom uvedeným v preskúmaní obchodnej politiky, aby skupina G20 posilnila svoju spoluprácu a koordinovala svoje úsilie o dosiahnutie uhlíkovej neutrality a ďalších prvkov zelenej dohody; zdôrazňuje však, že nato, aby bol tento prístup účinný, budú musieť niektorí členovia G20 zvýšiť svoje záväzky v oblasti znižovania emisií; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila účinný mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach;

55. podporuje novú, progresívnu transatlantickú agendu založenú na spoločných záujmoch a hodnotách a cieľoch, ktorej zámerom je vyvážiť rozvoj hospodárskej a obchodnej spolupráce v Tichomorí, dosiahnuť zmysluplnú reformu WTO a nájsť spoločné riešenia spoločných problémov;

56. súčasne si uvedomuje, že niektoré odlišné záujmy pretrvávajú; vyzýva Komisiu aj vládu USA, aby v tomto novom politickom kontexte úzko spolupracovali na zabezpečovaní rovnakých podmienok pre podniky s cieľom zlepšiť prístup spoločností EÚ na trh, aby ďalej skúmali možnosti dohôd o posudzovaní zhody a zrušení ciel na priemyselné výrobky, aby sa dohodli na ambicióznych sociálnych, technologických a environmentálnych normách a aby v záujme účinnejšieho presadzovania takýchto noriem v celosvetovom meradle vychádzali zo vzájomných skúseností;

57. vyzýva obe strany, aby vyriešili dvojstranné obchodné spory, podporuje pozastavenie ciel v spore Airbus-Boeing a naliehavo žiada, aby sa táto záležitosť natrvalo urovnala s cieľom nájsť riešenie v oblasti digitálnych daní; naliehavo vyzýva USA, aby zrušili clá na oceľ a hliník stanovené podľa článku 232;

58. vyzýva na spoločné úsilie o to, aby sa stredobodom obchodnej politiky stali zamestnanci a spoločnosti, s cieľom zotaviť sa z pandémie, urýchliť oživenie hospodárstva a uľahčiť obchod s vakcínami a základným zdravotníckym tovarom; opätovne zdôrazňuje, že by sme sa mali spoločne usilovať o realizáciu zmysluplnej reformy WTO a obnovenie riadneho fungovania odvolacieho orgánu; nabáda obe strany, aby sa riadili záväzkami WTO zakotvenými v Dohode o vládnom obstarávaní a našli spoločné riešenia spoločných problémov, ale zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ v prípade potreby konala samostatne;

59. podporuje spoločné oznámenie s názvom Nová agenda EÚ – USA pre globálnu zmenu a vyzýva na urýchlené vytvorenie novej Rady EÚ a USA pre obchod a technológie; vyzýva na úzku spoluprácu medzi EÚ a USA v oblasti vznikajúcich a prelomových technológií vrátane spoločných vývozných a dovozných obmedzení voči autoritárskym štátom;

60. vyzýva Komisiu, aby zaradila obchod, klímu a súvisiace reformy do centra transatlantických vzťahov, pričom berie na vedomie vysokú úroveň ambícií, ktorú nová vláda USA v tejto oblasti prejavuje, a poznamenáva, že by sa to malo zakladať aj na nových prístupoch, ako sú prístupy zavedené Dohodou medzi USA, Mexikom a Kanadou (USMCA);

61. uvedomuje si význam obchodných vzťahov EÚ s Čínou, ktorá sa v roku 2020 stala najväčším obchodným partnerom EÚ v oblasti obchodu s tovarom; vyjadruje pevné presvedčenie, že obchodné vzťahy medzi EÚ a Čínou si vyžadujú vyváženejší a recipročný prístup; zdôrazňuje, že proces ratifikácie komplexnej dohody o investíciách medzi EÚ a Čínou sa môže začať až potom, čo EÚ dosiahne výrazný pokrok v príprave vhodných a účinných autonómnych opatrení, ktoré sa nasadia s cieľom bojovať proti praktikám narúšajúcim trh alebo v záujme obrany strategických záujmov EÚ, a to vrátane zákazu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, vylepšeného súboru nástrojov na ochranu obchodu a fungujúceho mechanizmu sankcií v oblasti ľudských práv;

Streda 7. júla 2021

62. zdôrazňuje, že ratifikácia Komplexnej dohody o investíciách medzi EÚ a Čínou je nemysliteľná v kontexte vyvíjajúcej sa dynamiky širších vzťahov medzi EÚ a Čínou, a považuje za veľmi poľutovaniahodné a neprijateľné, že Čína vyhrotila situáciu uvalením sankcií na zvolených poslancov Európskeho parlamentu a európske subjekty, keďže to ešte viac narúša dôveru a bráni bilaterálnej spolupráci; zdôrazňuje, že proces ratifikácie Komplexnej dohody o investíciách medzi EÚ a Čínou sa nezačne, kým sa nezrušia čínske sankcie voči poslancom a orgánom Európskeho parlamentu;

63. zdôrazňuje, že Európsky parlament dôkladne preskúma dohodu vrátane jej ustanovení o udržateľnom rozvoji, a pripomína Komisii, že keď bude požiadaný o schválenie investičnej dohody, bude brať do úvahy situáciu v oblasti ľudských práv v Číne vrátane Hongkongu;

64. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokročila s dohodou o investíciách s Taiwanom, pričom preukáže odhodlanie zmysluplne sa zapájať do obchodných a investičných vzťahov a do konca roka 2021 prijme potrebné kroky na zaistenie posúdenia vplyvu, verejných konzultácií a analýzy rozsahu pôsobnosti; opätovne zdôrazňuje význam bilaterálneho štrukturálneho dialógu vrátane otázok týkajúcich sa multilateralizmu a WTO, technológií a verejného zdravia, ako aj zásadnej spolupráce v oblasti kritických dodávok, ako sú polovodiče;

65. víta účinný, trvalý a konštruktívny záväzok prijatý v rámci preskúmania obchodnej politiky v prospech Afriky a východného a južného susedstva a požaduje konkrétne kroky na prehĺbenie vzťahov EÚ s týmito partnermi vrátane oblasti energetiky;

66. opätovne zdôrazňuje význam strategického a udržateľného partnerstva s juhovýchodnou Áziou a Indiou; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby pokračovala v spolupráci s týmto regiónom a aktívne presadzovala obchodné vzťahy založené na pravidlách v záujme komplexnej a ambicióznej indicko-tichomorskej stratégie;

67. poukazuje na to, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 poukázala na význam nového partnerstva s africkým kontinentom, ktoré podporuje inkluzívny a udržateľný prístup; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné zaoberať sa otázkou týkajúcou sa zníženia dlhu alebo jeho odpustenia; zdôrazňuje, že EÚ musí aktívne podporovať diverzifikáciu afrických vnútorných hodnotových reťazcov;

68. víta nadobudnutie platnosti Africkej kontinentálnej zóny voľného obchodu (AfCFTA) ako nástroja, ktorý má aktívne sprevádzať regionálnu, hospodársku a politickú integráciu Afriky a zlepšiť prístup Afriky na svetové trhy;

69. zdôrazňuje význam záväzku EÚ voči našim obchodným vzťahom s Latinskou Amerikou a Karibikom vrátane zámorských krajín a území; vyjadruje znepokojenie nad vplyvom krízy spôsobenej ochorením COVID-19 v tomto regióne, a to najmä na ženy;

70. žiada všetky inštitúcie EÚ, aby ako prioritu zachovali našu obchodnú a rozvojovú spoluprácu a rozvoj väčšej odolnosti voči pandémiám a núdzovým zdravotným situáciám; vyzýva Komisiu, aby na tento účel viedla štrukturálny dialóg s partnermi v uvedených regiónoch;

o

o o

71. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.